

Асын Sovetskəj aviacijalən lun

Proletarijez vəd mi vəlis, etuvitçə!

LENİN TUJ VÝLƏT

(По ленинскому пути)

VKP(b) Okruzkomlən, VKP(b) Kudymkarskəj rajkomlən da Okrispolkomlən organ.

№ 100 (1548) Avgust 17 lun 1937 god

AVIACIJALƏN LUN

Avgust 18 lun—Sovetskəj aviacijalən lun. Talun bədəs Sovetskəj Sojuz paşa ızalışezlən vəşenarodnəj praznik.

Carskəj Roşsijaın ez vəv aviacionnəj promyslennost samolottez nəvəşlısə graniça sajiş, Roşsijaə vajalisə razovbrannəjən i tatən niyə əktisə kustarnəj sposobən veloşipednəj maşter-skajjezən.

1933 godın VKP(b) CK janvarskəj plenum výlyan jort Stalin bairis: „Mijan ez vəv aviacionnəj promyslennost, əni mijan sija em“.

Mədəz pətişətka goddeyn mijan aviacionnəj promyslennost, ege jonzıka zoramis, lebtisiş výssəj stu-pen výla.

Əni mijan sovetskəj aviacionnəj zavoddezən stroitən sovetskəj konstrukcjaez şərti samolottez (professor Tupolevlən ANT-9, ANT-14 i mədikkez, Polikarpov da Grigorjeviç inzenerrezlən konstrukcjaez şərti stroitən supyt da koknit samolottez—AIR-9 da AIR-10, inzener Pušilov konstrukcija şərti—STAL-3 i siz o3.). Bədəs etna samolottez stroitən sovetskəj materialleziş, nə výlyan ızalən sovetskəj motor-rez.

No medglavnəj—eta sija, sto mijan stranaın bədmənly stalinsek sokollez—lotçik kezelən zameçatelnəj kadrez,—sto mijan stranaın aviacija lois podlinno vəşenarodnəj dəloən.

Çkalov, Bajdukov, Bełakov, Gromov, Jumasev, Danilin, Levanevskij, Vodopjanov, Molokov, Farix i

dolzen lən groznəj demonstraciən zvirşaləm fasizmlə panıt da kontrrevolucionnəj vojna panıt.

Sovetskəj aviacijalən lun depostraciən zvirşaləm fasizmlə panıt da kontrrevolucionnəj vojna panıt.

una mədik gerojjez, kədnijə tədənən ne toko Sovetskəj Sojuzın, no i bədəs mir paşa.

Sovetskəj molodoz isklüçiteñəj enerqijaən ovlađevajtə aviacionnəj maşerstvoən, planernəj da paraşutnəj sportən.

Ese 1936 godın mijan okrugın vəli toko 3 planer i 4 planerist—instruktur. Attavo mijan okrugın 5 planer, nə kolasın ətik kük mestaa buksirnəj planerrez. Kruzokkezən da planernəj kurssez výlyan velətçənə sotna gəgər tom otır. Tavo 48 mort-ni konçitisə planernəj kurssez i setisə əkzamen pervəj stupenə instruktur rez výla.

Tavo-zə mijan okrugın organizujtçə planerist klub. Etə mijan okrug ponda əzət məropriyatija. Bədəs sovetskəj obşestvennostı, bədəs osoaviyaxim çlennezlə kolə bədənəz otsavın organizujtib etə klubə. Kütən mijan komi molodoz pondas ovlađevajtənə aviacionnəj, planernəj da paraşutnəj maşerstvoən.

Nekər oz kov vunətən jort Stalinlən kuyvez kapitalisticeskəj okruzeñən jılış. Oz kov vunətən, sto 1937 godın Sovetskəj Sojuz çulətə aviacijaliş lun vojna neposredstvennəj opastnost uslovijazezən, kər zvirşaləm fasisttez gotovitənə SSSR-lə panıt viş əzət vojna.

Sovetskəj aviacijalən lun dolzen lən groznəj demonstraciən zvirşaləm fasizmlə panıt da kontrrevolucionnəj vojna panıt.

Sovetskəj Sojuzlən geroj M. M. Gromov.

Major A. B. Jumasev.

Kuimət rangaa vojeninżenər S. A. Danilin.

Med olas Sovetskəj aviacija!

PRAVİTELSTVENNƏJ KOMİŞSİJA LƏN SOOBSENNO

Perelot jılış Moskva—Şevernəj polus—Şevernəj Amerika

Praviştelstvo udovletvoritis xodatajstvo Sovetskəj Sojuzlən gerojliş jort S. A. Levanevskəjliş, lotçik jort N. G. Konstanajevliş, sturman jort V. I. Levçenkolis besposadoçnəj perelot nələ razresitəm jılış Moskva—Şevernəj polus—Şevernəj Amerika marsrut kuza.

Start vəli setəm avgust 12 lunə 1937 godın 18 ças 15 minutə 8çolkovskəj aərodrom vəlvşan, Moskva dənən, samolot boştis kurs Arxangelşk—Şevernəj polus—Alaska výla.

Perelot kəşə inzener I. F. Bolxovitjinov konstrukcija № „209“ samolot výlyn, nəl mortən „AM 34—RNB“.

Samołotlən əkipaz: Sovetskəj Sojuzlən geroj S. A. Levanevskəj—komandir, lotçik N. G. Konstanajev—mədəz pilot, kapitan V. I. Levçenko—sturman, bortmexanikkez: G. T. Povezimov, N. N. Godovikov, radist 1 ranga vojentexnik I. Ja. Galkovskij.

Perelot organizujtan praviştelstvennəj komişişa: M. Ruximoviç, N. Kaganoviç, A. Tupolev, Ja. Alksnis, O. Smidt.

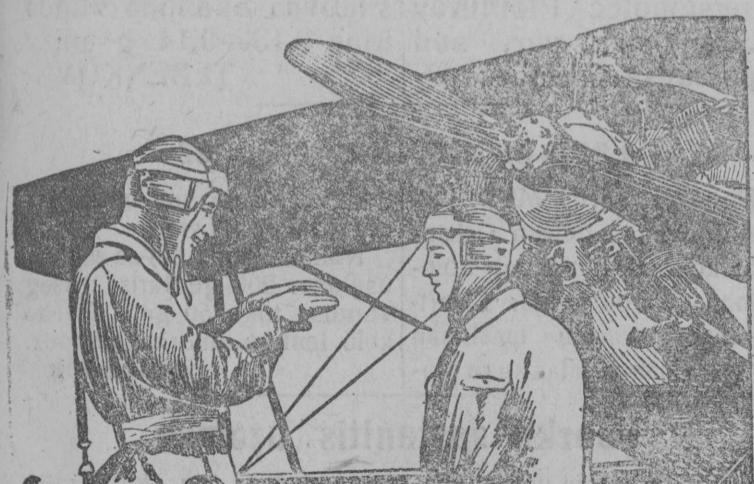
TASS

12/VIII-1937 g.

Slava gordəj Sovetskəj sokollezlə! Slava mijan rodinalə, kəda imejtə setəm muzestvennəj zonnezəs! Slava jort Stalinlə,—Sovetskəj lotçikkezlən—bogatırrezlən ajlə da druglə!

Sovetskəj Sojuzlən gerojjez: Çkalov, Bajdukov da Bełakov.

Kemerovskəj aərokubvən velətçəmən otliçnik kursant inzener-əlektrik jort Gureviç (veşkətlənən) poluçajtə instruktur jort Luçinovşan ukazaqəz aslas połot oşın.

AVGUST 18-j LUNƏ— všenarodnəj praznik

Będ goda avgust 18 lunə mijan strana çulətə mijan slavnəj vozduşnəj flotlis dos-tizennoez da uspexxez vişətəm. Eta luns jaylaştıçə všenarodnəj praznikən. Mijan neovjatnəj stranaiş béd əzət i uçət gorodın, béd zavodın i fabrikañ, béd kolxozın uzañışszələn unamilliona mas-saez eta luns ne tokoradujt-çənə, no i etuvitən / itogez vozduşnəj vñp krepitəmən aslanəs uçaştiñelis.

Sovetskəj aviacijaliş všenarodnəj praznik tavoşa godən mi çulətam vəvlətəm tvor-çeskəj podjom da massaez-lən politiçeskəj aktivnost béd-man obstanovkañ, kədına ra-dostnəja gotovitçən velikəj sovətlije kezə—SSR Verxov-nəj Sovetə vərjəmmez kezə, vil' stalinskəj Konstitucija os-nova vñlən, mireñ med demokratiçeskəj izbiratelnəj za-kon osnova vñlən.

Bédəs mijan strana tədis sə jılış, kəz mezdunarodnəj fasizmlən vñneñ dejatelnəja gotovitçən vil' mirovəj vojna kezə i praktiçeskəja nuətən-ni respublikanskəj Ispanjais geriçeskəj narodlə panxt, panxt unamilliona kitajskəj narodlə, kədına lebtisən aslanəs nacionallən osvoboz-denno ponda pessəm vñlə.

Mijan stranaiş uzañışszətənə, sto vil' vojnalən ost-riöys, kədına ləşətən fasistskəj aggressorrez, inđetəm veşk-tya panxt sovetskəj stranalə. Trockistsko-žinovjevskəj centr vñlən, trockistskəj par-allelnəj centr vñlən i, med-vətən, Rodinalə podlejsəj iz-mennikkez Tuxaçovskəj da

K° sajka vñlən processez—bédəs eta məççalis sovetskəj narodlə, sto „Kapitalisticeskəj okruzenno—eta ne pu-stəj fraza, eta zev realnəj da neprijatnəj javlenno. Kapita-listiçeskəj okruzenno—eta loə, sto em etik strana, Sovetskəj Sojuz, kədına ustano-vitis aslas socialistiçeskəj por-jadokkez, i eməs, səssə, una stranaez—burzuaznəj stranaez, kədına prodolzajtən nuətən-ələmən kapitalisticeskəj obraz da kəeəntənən Sovetskəj Sojuzeñ, viççisən slu-çaj sə ponda, medvə uşkət-çənə sə vñlə, pazdən sijə, neto—orətnən sijis vñlə da oslabitən sijə“ (Stalin).

Imenno etaşan zelezno-doroznəj transportən medbur otır, kədına hospitanəs asla-nıys Narkomən L. M. Kaganoviçən, lebtisə pravitelstvo ozyń vopros „SSSR oborona krepitan—zajom“ lezəm jılış. Nija korisə etə germano-ja-pono-italjanskəj fasisttez da vojenno-spionskəj jadrois nə posovnikkez proiskkezlə lez-nə otvetən. Imenno etaşan Sovetskəj Sojuzlən uzañış mas-saez əzət udovletvorennoən vstreñitisi sudlış prigovor da podlejsəj spionskəj bandaəs—Tuxaçovskəjəs, Əjdemanəs, Jakirəs da mədik jadovitəj gaddezes vijəm.

Krasnəj armija da sylən vozduşnəj vñneñ şetiñ klav-a—zənət srokə likvidirujtən fasizm agenttezlis vreditełst-

vo posledstvijaez mijan rodina oboronospesobnost ob-laştyñ.

Sovetskəj narod bolsevist-skəj partija da sovetskəj pravitelstvo rukovodstvo uvtyn ne atpyr javitlis sə jılış, sto, vozduşnəj flot kerəmən, mi og gotovitə etə flotsə agresivnəj cellez ponda, cuez muez zaxvat ponda, a assi-pym sobstvennəj territoriya zasçıta ponda, mireñ medoza socialistiçeskəj gosudarstvo zasçıta ponda. Mi gotovitam assinəm vozduşnəj flot sə ponda, medvə esə əddənəzək bédmis mijan sozialistiçeskəj ekonomika.

Tavoşa godən mijan aviacijalən əzətəs dostizennoez. Severnəj polus vñlə geriçeskəj ekspedisiya, kədına soversitisi Sovetskəj Sojuzlən geriçez O. Ju. Smidt, M. I. Sevelov, flagsturman Spirin da mijan stranalən gordəj sokollez, Sovetskəj Sojuzlən geriçez—lotçikkez Molokov, Vodopjanov, A. D. Aleksejey, I. P. Mazuruk, P. G. Golovin, M. S. Babuskin da nylən otvaznəj soratnikkez, kaçnitsə vñdəs mir. Sovetskəj aviacija suzətis velicaj-səj pobeda: Sovet te z l e n

znamja, sozializmlən znamja, mərtəm severnəj polus vñlən. Təris peredovəj çelove-cestvolən vekovəj meçta: za-vojujtəm versina, zemnəj sar-lən „krısa“.

Sə sajın nepristupnəj po-lus: No razve em tıjkə ne-dostupnəjəs bolsevikkez ponda, kədına vospitannəjəs veli-kəj Stalinən! „Avu seeam krepoştez, kədına bolsevikkez ez vermə bərənə“ (Stalin).

Sovetskəj strana vüdvigaj-ta vil' geriçezəs. Kerəm ark-tyka zavojevanno istoriyan da aviaciyan besprimernəj besposadoçnəj polot Moskva—Severnəj polus—Severnəj Amerika.

Sovetskəj Sojuzlən geriçez jortez Çkalov, Bajdukov da Belakov „ANT-25“ legendar-nəj samolot vñlən, kədına ke-rəni sovetskəj zavodın ote-cestvennəj materiallezis, məççalis bédəs mirlə, tıjkə vñlə

sposobnəj osvoboz d o n n e j trud, tıjkə vñlə sposobnəjəs sovetskəj stranaiş partijnəj da nepartiñnəj bolesvikkez. Niya osussestvitise Severnəj polus pır sviaz kək materik kolasını, İerbizə vozduşxyn 10 tıseçasa unazək kilometr. Odnako azzisissə kapitali-tilceskəj stranaezən i skeptikkez, kədına zajavlaçisə, sto eta deləs sluçajnəj, sto sovetskəj aviacijaləne vñlə sərti suvtətən regularnəj sviaz severnəj polus pır.

No ez çulav i kənəmkə lun i vñdəs mir viliş vəli trekniñəm: mədik samolot „ANT-25“, kətən əkipaz su-lalıs Sovetskəj Sojuzlən geriçez jort M. M. Gromovis, mədəs pilot major jort A. B. Jumasovis da sturman 3 ran-ga vojeninzenər jort S. A. Dañiliniş lebzisə transpolar-nəj rejsə Severnəj polus pır. I vəra sovetskəj aviacija suzətis bleştassəj pobeda. Suvtətəməs kək mirovəj rekord besposadoçnəj polot vñlə veşkət da lomannəj li-nija kuza. Viliş sovetskəj lot-çikkez dokazitise vñdəs mirlə sovetskəj narodləs neiscer-pannəj vñlə da vozmozoşt-tez.

Eta kuim połotəs bleştas-səja podverzdajtənəj mijan aviacijalən materialnəj çast-lik vñlən kaçestvo da mijan lotçikkezən lotnəj iskusstvo-liş vñlən klass.

Eta godən fevral mişecən połarnəj lotçik—ordenonoşec jort Farix lebzis 24 tıseçə kilometr. 1936 god kənəcən mijan stranalən izvestnəj lot-çikkez jortez Kokkinaki, Ju-masov, Nuxtikov da Lipkin suvtətisə ne etik mirovəj rekord kommerçeskəj gruzən vel-dərə lebtisəmən, petkətisə mijanlış stranasə etna połot-tez şərti mireñ medoza mes-təə. Medvəgən, maj mişecən lotçica Polina Osipenko us-tanavljajtə etə-zə oblastyən vil mirovəj zenskəj rekord. Ena uspexxez—sovetskəj aviacija vozmozoşt-tez lən-yeña ne predel. Mijəmunam so ılyəzək i ılyəzək, resajtam zadaça—lebavnə vñdənəsə vñləzək, ılyəzək da çozazlk.

Vizətə Timinskəj kolxoze

Timinskəj kolxoz ıvvəz vñlən mişec zyn-lı sulalə Kup-rosskəj MTS-lən kombajn (kombajnerka Anikina). Eta kombajnlən zimlalise vəliş avgust 16 lun kezə 5 hektar. Kombajn naprokod sulalə—avəsə zapasnəj çasttez.

Parrez bergətən traktor-rezən, no gərənə uməla, ko-lalənəs celeznaez, a MTS-is rukovoditellez toko ves gas-trolirujtən. Kombajn lezən vovlis mexanik Çeçikov, no nem ez ker—bergətisə da munis mədik kolxozzezə. Di-rektor Veksin uməla veşkət-lə aslas uzañışsezən.

Kolxoznikkez siž-zə uzañ-ələnə uməla. Petən vundənə lunsərən. Sedtən 0,40—0,50 uzañənən. Vundan masinaez normaezələ oz tırtə. Vartənənə sloznəj vartan masinaən, no avgust 14 lunə vartisə toko 15—20 centner, no i sijə puktənə nekətçə, avu ləşətəmaş mesəkkes i şusə oj kezə koşənə vartan mes-təən.

Eta kolxoz jılış vəli gizəm-ni „Lenin tuij vylət“ gazetən, sto kolə rajonnəj organizacijaezlə vizətən eta kolxoze, no rajonşaq nekin Timinae uborka kosta ez vovlx. Kalın

Fasistskəj aviacija

Is panjıjañ fasistskəj mja-teżnikkez da Germano-italjan-skəj inteventtez kiezən aviacija javlaçtə vñdəs lovjaəs uniçtozitan da razrusenpoł-dikəj, gnuşnəj sredstvoən. Otkrytəja vñdəs mir şin ozyən, Gitler da Mussolini, snabzaj-tən general Frankoəs samo-lottezən da lotçikkezən. Avia-cija otsətən fasisttez pıltaj-çənə razgromitnə dobłestnəj respublikanskəj Ispanjalis tılləz, aviacija otsətən niya pıltajtənə narusajtənə uprav-ļeno da sviaz, aviacija ot-tıseçazən çeladəs.

MOPR rajkommezən pukalənə rastratçikkez

MOPR rajkommez obşel-djutikə 1937 god naçaloñ vəli vñjavitəm rastrata: Xom-jakovlən—Koçovais 7 rub 80 kop., Rategovlən—Koçovais —30 rub, Taskinovlən—Jurlais 60 rub 50 kop., Andrejovlən—Jurlais—12 rub, Os-marinlən—Okrşvazis 28 rub 15 kop., Gaincavlən—Kudym-

CUDINOV

kariş—51 rub 35 kop., Polu-janovlən—Deminskəj selso-vetiş—75 rub, Katajevlən—V-Juşvaiş 104 rub 70 kop., Xoşasovlən—Belojevaiş—118 rub i Bürovlən—Kuvaiş—240 rub. Çulalıs zyn god-ni, a denga nekin ez vestə. Kolə rastratçikkezət primitnə me-raez.

Tebenkovskəj kolxozis tə unazəkən. Siž-zə vüra uzañəi Nadymov N. N. da mədikkez. Tebenkova Anna Mak-simovna vñd lunə vundə kien 0,13—0,14 g ən. TE BENKOV

Lebtənə uborka temppez

Dogovor şərti MTS kək pılatdnevkaən dolzen Grisin-skəj kolxozlə zimlavnə kom-bajnən şu 100 hektar i vart-nənə sloznəj vartan masinaən, no i sijə puktənə nekətçə, avu ləşətəmaş mesəkkes i şusə oj kezə koşənə vartan mes-təən.

Eta kolxoz jılış vəli gizəm-ni „Lenin tuij vylət“ gazetən, sto kolə rajonnəj organizacijaezlə vizətən eta kolxoze, no rajonşaq nekin Timinae uborka kosta ez vovlx. Kalın

tidnevkə, a uzañənə masinaez esə ezə pondəvə. Kolxoznikkez siž-zə zagəna uzañənə 200 hektaris ruzəg vundisə toko 50 ga. Əni-za kolə lebtənə uborka temppez. Kolxoznik

Uborka zastañitis užəmən

Uməla ləşətçəm urozaj zim-laləm kezə Nəpinskiy kolxoz—predsetatel Jepanov N. S. Pervəşa lunə-zə, kəz kolxoz-nikkez petisə vartnə su, to kurannez zugaləmas, rossez da vilkaez abu ləşətəmas. VOVLIS

